

STAUIROS

č. 3 február 2009

Informačný dvojtýždenník gréckokatolíckej farnosti v Bratislave

slovičko o SLOVE

Drahé sestry a bratia!

Občas sa mi pri výbere nových vecí stáva, že sa neviem jednoznačne rozhodnúť pre konkrétnu vec. Preto potom dostanem od predávajúceho novú ponuku s otázkou typu: „A čo toto? Toto by sa Vám nepáčilo? Myslím, že toto je niečo pre Vás.“

A občas sa mi zdá, akoby som túto otázku počul zo strany Boha, keď mi „predkladá“ ďalšie svoje Slovo. „Nebude toto niečo pre teba?“ A táto otázka vo mne rezonuje najmä teraz, v prípravnom období pred Veľkým pôstom. Slovo o Zachejovi, o mýtnikovi a farizejovi. A dnes je to Slovo o *márnotratnom synovi* (Lk 15, 11-32).

Je tu teda jedna dôležitá otázka: „v ktorej úlohe, postave tohto podobenstva som sa našiel?“ Nemáme veľmi na výber. Postava milujúceho otca je už obsadená, patrí Bohu. Zostávajú len dve hlavné postavy (vedľajšie úlohy si dnes nemusíme všimnúť): mladší a starší syn. **Mladší syn.** Táto postava nie je veľmi príťažlivá. Poviem si: „To nie je veľmi pre mňa, veď až taký nie som! Ja som predsa nepremárnil celý svoj podiel z pochybnými priateľmi. Neklesol som až tak hlboko – pri sviniach!“ A čo **starší syn**? To tiež nie je úplne pre mňa. Zostal síce s otcom, ale je taký mrzutý, bez radosti, tvrdý, nemilosrdný. Sám nevie začať odznova, prečo by mal darovať nový začiatok niekomu inému? To mi tiež veľmi neseďí. Veď až taký nie som. Keby tu tak bola tretia postava, tretí brat, niečo medzi tým, ako o tom špekuluje spisovateľ André Gide. Lenže nie je.

Ak by som si mal teda vybrať, osobne by som predsa bral postavu mladšieho syna. V akom zmysle? V jednoduchom! Pretože práve za touto postavou je jedna dôležitá otázka: „Si pripravený/-á priznať, že Bez Boha si stratený/-á, hriešny, bez opory, bez cieľa? Len ak túto otázku zodpoviem kladne, môžem dospieť ku kľúčovej vete svojej postavy: „*Vstanem, pôjdem k otcovi a poviem mu: Otče, zhrešil som proti nebu i voči tebe.*“ (Lk 15,18)

Neviem ako reagovali „zbožní poslucháči“ na toto Ježišovo podobenstvo, ale viem, ako môžem dnes zareagovať ja. Boh pozýva: „Mladší syn. Myslím že toto je niečo pre Teba!“

Zádušné soboty a spomienky na zomrelých

Vlastným miestom spomienky a modlitieb za našich zosnulých je vo východnej cirkvi byzantsko - slovanského obradu päť zádušných sobôt. Hoci sa u nás, podľa vzoru západnej cirkvi, slávi s veľkou dôstojnosť aj pamiatka zosnulých (2. novembra), nemali by sme zabúdať ani na tieto soboty, ktoré patria k nášmu obradu. Zádušné soboty sa slávia každý rok v súvislosti so slávením Paschy. To znamená, že **prvá zádušná sobota** je vždy pred mäsopestnou nedeľou. **Druhá, tretia a štvrtá zádušná sobota** sú zároveň 2., 3. a 4. sobotou Veľkého pôstu a posledná, **piata zádušná sobota**, pripadá na sobotu pred sviatkami Svätej Päťdesiatnice - Zostúpenia Svätého Ducha. V tieto soboty sa slúžia zádušné sv. liturgie a po nich býva panychída s čítaním hramoty (*zoznam mien zomrelých členov našich rodín*).

Aby sme pochopili zmysel spojenia medzi Veľkým pôstom a modlitbou za zosnulých, musíme pamätať na to, že kresťanstvo je náboženstvo lásky. Ježiš Kristus nezanechal svojim učeníkom doktrínu individuálnej spásy, ale nové prikázanie, „*aby ste sa navzájom milovali*“ a k tomu ešte dodal: „*Podľa toho budú všetci ľudia poznať, že ste mojimi učeníkmi, ak sa budete navzájom milovať.*“ Láska je takto základom, samotným životom Cirkvi, ktorá je, slovami sv. Ignáca Antiochijského, „*jednotou viery a lásky*“.

Modlitby za zosnulých sú podstatným vyjadrením Cirkvi ako lásky. Prosíme Boha aby pamätal na tých, ktorých spomíname a pamätáme na nich, pretože ich milujeme. Modliac sa za nich, stretávame sa s nimi v Kristovi, ktorý je Láskou a ktorý, pretože je Láskou, prekonáva smrť, ktorá je konečným víťazstvom rozdelenia a nelásky. U Krista niet rozdielu medzi živými a zosnulými, pretože v ňom sú všetci živí.

Hoci Cirkev v svojich každodenných modlitbách a bohoslužbách pamätá na duše zomrelých, predsa však, ako dobrá matka, počas cirkevného roka dáva osobitné miesto na ich spomienku. Okrem spomínaných zádušných sobôt a panychíd s hramotami, ktoré sa k nim viažu, poznáme ešte iné spomienkové dni na zomrelých.

Sú to dni, cirkevnoslovansky nazývané, *tretiny, devjatiny a čtyredesjatiny*. Dnes ich poznáme pod názvom pohrebna, týždňová a štyridsaťdňová sv. liturgia. Je to starý zvyk sláviť na tretí, deviaty a štyridsiaty deň po smrti sv. liturgiu za zomrelého. **Pôstna trióda** (*bohoslužobná kniha na pôstne obdobie*) v synaxári (*v duchovnom poučení*) na mäsopestnu zádušnú sobotu dáva nasledujúci výklad týchto dní:

„Spomíname tretí deň, lebo na tretí deň sa mení tvár zosnulého, deviaty deň, lebo v tento deň sa rozkladá telo okrem srdca a štyridsiaty deň, lebo v tento deň sa rozkladá aj srdce.“

Trebník Petra Mohyly vysvetľuje aj duchovný zmysel týchto dní. „*Spomienka na tretí deň nám naznačuje, že zosnulý veril v Krista, ktorý na tretí deň vstal zmŕtvych a tiež, že zosnulý sa v celom svojom živote snažil naplniť tri teologálne čnosti viery, nádej a lásku. Pri spomienke na deviaty deň prosíme Boha, aby na príhovor deviatich anjelských činov daroval odpočinutie zosnulému zo svätým, na mieste anjelov. Spomienka na štyridsiaty deň je na pamiatku štyridsaťdňového pôstu Pána Ježiša a na pamiatku jeho štyridsaťdňového prebývaniu na zemi po zmŕtvychvstaní. Tiež je to na pamiatku štyridsaťdňového pôstu Mojžiša a proroka Eliáša.“*

„Toto telo pochovajte hocikde. Nech vás starosť oň netrápi. Len o to vás prosím, aby ste na mňa pamätali pri Pánovom oltári, kdekoľvek budete.“

FARSKÉ OZNAMY

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 9. – 15. 2. 2009

Pondelok	17:00 † o. Jozef a Juliana Želinskí
Utorok	17:00 Na úmysel 19:00 * Ján a Viera s rodinou (Michalková)
Streda	17:00 * Marta, Fridrich, Filip, Markus, Tomas (Felixová)
Štvrtok	17:00 * Viera (Mihalovič)
Piatok	17:00 * Samuel, Tobiáš (Škoviera)
Sobota	<i>1. zádušná</i> 10:00 Ďakovná sv. liturgia pri príležitosti jubilea o. Stanislava 17:00 † Za zosnulých veriacich našej farnosti, panychída, hramoty
Nedeľa	mäsopôstna, 7. hlas 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. Liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. Liturgia (slovenská) 17:00 Večiereň

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 16. - 22. 2. 2009

Pondelok	17:00 † o. Teodor, Marta, Gašpar, Alexander (Froncová), panychída
Utorok	17:00 Na úmysel 19:00 * Ján a Viera s rodinou (Michalková)
Streda	17:00 * Gašpar, Ondrej, Benedikt, Jozef, Mária (Froncová)
Štvrtok	17:00 * Ján a Viera s rodinou (Michalková)
Piatok	17:00 * Mária, Beáta, Katarína, Milena, Anna (Froncová)
Sobota	17:00 Na úmysel Večiereň
Nedeľa	<i>syropôstna, 8. hlas.</i> 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. Liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. Liturgia (slovenská) 17:00 <i>Veľkopôstna večiereň s poklonami sv. Efrema Sýrskeho a obradom vzájomného zmierenia</i>

OZNAMUJEME

- V **nedelju, 8. 2. 09** bude po sv. liturgiách zbierka na tzv. „**solidárny fond**“. Už dopredu sa chceme poďakovať za Vaše dary, ktorými znova podporíte ekonomicky slabšie farnosti našej bratislavskej eparchie.
- **Sobota, 14. 2. 09 je prvou zádušnou sobotou v tomto roku.** Päť zádušných sobôt v roku sú spojené so spomienkou na všetkých našich zosnulých, ktorí nás predišli do večnosti. S tým je spojený aj zvyk našej cirkvi spomínať pri panychíde mená našich zosnulých tzv. **hramoty**. Kto chce obnoviť hramotu svojej rodiny alebo nahlásiť novú, prípadne dopísať mená zosnulých, môže tak urobiť v najbližších dňoch. **Zádušná sv. liturgia za všetkých našich zosnulých bude v obvyklom čase, o 17.00 hod.**
- V **sobotu, 14. 2. 09** oslávi svoje **životné jubileum 50 rokov o. Stanislav Diheneščík**. Pri tejto príležitosti bude o **10.00 hod.** sláviť v našom chráme **d'akovnú sv. liturgiu**. Po nej pozýva všetkých zúčastnených na spoločné **agapé**.
- V **sobotu, 14. februára 2009** sa v Univerzitnom pastoračnom centre v Bratislave uskutoční 5. ročník gréckokatolíckeho plesu so začiatkom o **19.00 hod.**

ĎAKUJEME

- Ďakujeme všetkým, ktorí sa akokoľvek podieľali na **príprave** oslavy 1. výročia vzniku našej bratislavskej eparchie, **31. 1. 09**. Osobitne ďakujeme mladým, ktorí v predvečer oslavy pripravovali agapé. „Pán Boh odmeň!“
- Ďakujeme za sponzorské venovanie toneru do farskej tlačiarne **Jurajovi Janočkovi**, čím nezištne podporil pravidelnú tlač týchto našich farských oznamov.
- Ďakujeme za upratovanie chrámu a biskupského úradu:
rod. **Molčanyiovej** a rod. **Žeňuchovej** (30. 1. 09) a **mládeži** (Oázové spoločenstvo 7. 2. 09)

14. 2. 09 upratuje: rod. **Krajcovicsová** a rod. **Mojzešová**

21. 2. 09 upratuje: rod. **Bodnárová** a rod. **Michalková**

Srdečná vďaka za Vašu službu!

BLAHOŽELÁME

- V **sobotu, 31. 1. 09** sa do nášho farského spoločenstva sviatosťami krstu a myropomazania začlenil **Jakub Kapák** (* 10. 12. 08). Ďalšiemu členovi v našom spoločenstve prajeme najmä jedno – aby mu aktívne členstvo vydržalo.
- Vo **štvrtok, 5. 2. 09** oslávil svoje **60-te narodeniny** aktívny člen našej farskej rodiny **Ján Murín**. Oslávencovi blahoželáme a vyprosujeme „nech Pán žehná jeho kroky“ ešte „mnoho rokov!“

LÚČIME SA

V **stredu, 21. 1. 09** sa naša farnosť zredukovala o 1 člena, keďže našu „cirkev putujúcu“ opustil **Peter Lichvár** († 88). Rozlúčili sme sa s ním **28. 1. 09** pohrebnými obradmi **na cintoríne v Slávičom údolí**. „**Vičnaja pamjat'!**“

KONTAKT

V prípade akýchkoľvek otázok alebo zaujímavých podnetov nás, prosím, kontaktujte:

osobne: o. Rastislav Čížik, farár, tel.: 0907/387 265, e-mail: rastislav.cizik@gmail.com

osobne: o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, tel.: 0903/946 717